

Wyrok z dnia 15 grudnia 2011 r.

III KRS 27/11

Rozpatrywanie i ocena kandydatów do pełnienia urzędu na stanowiskach sędziowskich w sądach powszechnych (art. 3 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa, Dz.U. Nr 126, poz. 714 ze zm.) obejmuje kompetencję Krajowej Rady Sądownictwa do badania stopnia dojrzałości zawodowej kandydatów.

Przewodniczący SSN Jerzy Kwaśniewski (sprawozdawca), Sędziowie SN:
Halina Kiryło, Maciej Pacuda.

Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 15 grudnia 2011 r. sprawy z odwołania Agnieszki T. od uchwały Krajowej Rady Sądownictwa [...] z dnia 16 czerwca 2011 r. w sprawie nieprzedstawienia wniosku o powołanie do pełnienia urzędu sędziego,

o d d a l i ł odwołanie.

U z a s a d n i e n i e

Uchwałą z dnia 16 czerwca 2011 r. [...] Krajowa Rada Sądownictwa postanowiła, że referendarz sądowy Agnieszka T. nie zostanie przedstawiona Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej z wnioskiem o powołanie do pełnienia urzędu sędziego Sądu Rejonowego w K. W Sądzie Rejonowym w K., w którym Agnieszka T. zgłosiła swoją kandydaturę, o trzy wolne stanowiska sędziowskie ubiegało się czterdziestu trzech kandydatów. Agnieszka T. w 2003 r. ukończyła studia prawnicze na Uniwersytecie Ś. z oceną bardzo dobrą. W okresie od listopada 2003 r. do października 2005 r. była zatrudniona w kancelarii adwokackiej na stanowisku pracownika kancelaryjnego. W dniu 24 października 2005 r. podjęła pracę w Sądzie Okręgowym w K. na stanowisku asystenta sędziego, gdzie była zatrudniona do 31 maja 2007 r. Po odbyciu aplikacji sądowej, we wrześniu 2007 r. złożyła egzamin sędziowski, uzyskując ocenę bardzo dobrą. Od 27 marca 2008 r. była zatrudniona w Sądzie Rejonowym

w K. na stanowisku asystenta sędziego. Z dniem 16 czerwca 2008 r. została mianowana referendarzem sądowym w Sądzie Rejonowym w M. Dokonujący oceny pracy kandydatki na stanowisku referendarza sądowego w Sądzie Rejonowym w M. sędziowie sądu okręgowego Katarzyna S. oraz Sławomir J. uznali, że wyniki lustracji uzasadniają pozytywną ocenę poziomu merytorycznego orzecznictwa kandydatki świadczącego o dobrej znajomości stosowanych przepisów, zarówno z zakresu prawa cywilnego, jak i procedury cywilnej, z uwzględnieniem przepisów z zakresu postępowania wieczystoksięgowego, a także z dziedziny prawa karnego. Zdaniem sędziów opiniujących, także analiza spraw objętych kontrolą skargową uzasadnia pozytywną ocenę orzecznictwa opiniowanej. Dane statystyczne oraz brak w referacie spraw starych powyżej 6 miesięcy świadczą o właściwym nakładzie pracy oraz sumienności i systematyczności w wykonywaniu obowiązków. Pracując w kilku wydziałach kandydatka wykazała się wszechstronną wiedzą (z prawa cywilnego, postępowania wieczystoksięgowego oraz karnego). Uzyskała pozytywną opinię przełożonych. Posiada cechy pozwalające na ubieganie się o stanowisko sędziego. Przeprowadzona ocena stwarza podstawy do rekomendacji kandydatki na stanowisko sędziego sądu rejonowego. Kolegium Sądu Okręgowego w K. na posiedzeniu w dniu 15 lutego 2011 r. jednogłośnie pozytywnie zaopiniowało kandydaturę Agnieszki T. Na posiedzeniu Zgromadzenia Przedstawicieli Sędziów Okręgu Sądu Okręgowego w K. w dniu 16 lutego 2011 r. na kandydatkę oddano 18 głosów „za”, 48 „przeciw” (15 głosów było nieważnych). Minister Sprawiedliwości w opinii z dnia 1 kwietnia 2011 r. pozytywnie ocenił kandydaturę Agnieszki T. Zespół członków Krajowej Rady Sądownictwa przeprowadził w dniu 14 czerwca 2011 r. rozmowę z kandydatką. W toku rozmowy wyjaśniła ona, że pierwszy raz „startuje” na wolne stanowisko sędziowskie, chociaż referendarzem sądowym jest już od 2007 r.; że udział w konkursie był dla niej trudną decyzją z uwagi na ilość pracy na takim stanowisku. Obawiała się czy poradzi sobie z pracą. Kandydatka wskazała, że chciałaby pracować w wydziale rodzinnym, gdyż tam akurat rozstrzyga się sprawy bardzo delikatnej wagi. Jej zdaniem poradziłaby sobie na takim stanowisku. Podołałaby również pracy w wydziale karnym, gdyż po studiach pracowała w kancelarii zajmującej się głównie sprawami karnymi.

Oceniając kandydaturę Agnieszki T. Krajowa Rada Sądownictwa wzięła pod uwagę również to, że kandydatka nie otrzymała poparcia środowiska sędziowskiego na Zgromadzeniu Przedstawicieli Sędziów Okręgu Sądu Okręgowego w K. w dniu 16

lutego 2011 r. Ponadto, zdaniem Krajowej Rady Sądownictwa, posiada ona mniejszy stopień dojrzałości zawodowej potrzebnej do wykonywania zawodu sędziego w porównaniu do pozostałych, „startujących” na trzy wolne stanowiska sędziowskie kontrkandydatów. Kandydatka w rozmowie z zespołem Krajowej Rady Sądownictwa wyraziła wątpliwości co do podolenia przez nią obowiązkom związanym z wykonywaniem zawodu sędziego, w tym obawy przed tym czy ilość pracy na takim stanowisku nie przekraczałaby jej możliwości. Krajowa Rada Sądownictwa miała na uwadze lepsze kandydatury w osobach: referendarza sądowego Sabiny C., referendarza sądowego Macieja R. oraz referendarza sądowego Alicji W. Maciej R. i Alicja W. otrzymali równie wysokie oceny na dyplomie ukończenia studiów prawniczych i egzaminie sędziowskim, co Agnieszka T., przy identycznym poparciu Kolegium (opinie jednogłośnie pozytywne) oraz nieco wyższym wyniku głosowań na posiedzeniu Zgromadzenia Przedstawicieli Sędziów Okręgu Sądu Okręgowego w K. (odpowiednio 19 głosów „za” i 48 „przeciw” oraz 22 głosy „za” i 46 „przeciw”). Z kolei na wybór kandydatury Sabiny C. miało wpływ większe doświadczenie zawodowe kandydatki i różnorodność wykonywanych zadań w sądzie (inspektor w sądzie okręgowym, asystent sędziego w sądzie okręgowym, referendarz sądowy w sądzie rejonowym), a także wysokie poparcie środowiska sędziowskiego (jednogłośnie pozytywna opinia Kolegium oraz 47 głosów „za” przy 29 głosach „przeciw” na posiedzeniu Zgromadzenia Przedstawicieli Sędziów Okręgu Sądu Okręgowego w K.). Powyżej przedstawione okoliczności spowodowały, że na posiedzeniu Krajowej Rady Sądownictwa w dniu 16 czerwca 2011 r. na Agnieszkę T. nie oddano głosów „za”, oddano 8 głosów „przeciw” przy 8 głosach „wstrzymujących się”. W konsekwencji Krajowa Rada Sądownictwa stwierdziła, że kandydatura Agnieszki T. nie uzyskała wymaganej bezwzględnej większości głosów.

Powyższą uchwałę Krajowej Rady Sądownictwa zaskarżyła odwołaniem do Sądu Najwyższego Agnieszka T.; zarzucając jej sprzeczność z prawem przez naruszenie art. 30 Konstytucji RP, wniosła o uchylenie zaskarżonej uchwały i przekazanie sprawy do ponownego rozpatrzenia przez Krajową Radę Sądownictwa. W ocenie odwołującej się zaskarżona uchwała narusza art. 30 Konstytucji RP, przez nieposzanowanie przy ocenie kandydatury Agnieszki T. jej godności osobistej i naruszenie tej godności, co przejawiało się w schematycznym i stereotypowym podejściu Krajowej Rady Sądownictwa do wyrażanych przez nią wątpliwości towarzyszących podjęciu decyzji o ubieganiu się o stanowisko sędziowskie. Z uzasadnienia zaskarżonej uchwały nie wynika, aby Krajowa Rada Sądownictwa przy ocenie jej stopnia dojrza-

łości zawodowej wzięła pod uwagę inne okoliczności, aniżeli treść wyjaśnień odwołującej się. Odwołująca się podniosła także, że dokonywanie tak daleko idących ocen jedynie na podstawie zdawkowych informacji, jakimi dysponowała Krajowa Rada Sądownictwa, jest zaprzeczeniem zindywidualizowanego podejścia do człowieka. W ocenie odwołującej się wszystkie te okoliczności wskazują na to, że doszło do naruszenia prawa i że naruszenie to „miało na tyle istotne znaczenie, że w zasadniczy sposób wpłynęło na treść przyjętego w uchwale rozstrzygnięcia”.

W odpowiedzi na odwołanie Krajowa Rada Sądownictwa wniosła o oddalenie odwołania w całości. Wskazano, że Krajowa Rada Sądownictwa podjęła zaskarżoną uchwałę po wszechstronnym rozważeniu wszystkich okoliczności sprawy, co znajduje odzwierciedlenie w treści jej uzasadnienia; wzięto pod uwagę doświadczenie zawodowe odwołującej się, wnioski płynące z załączonych do wniosku opinii wizytacyjnych i służbowych na temat pracy odwołującej się, uzyskane przez nią oceny ze studiów i z egzaminu sędziowskiego, siłę udzielonego jej poparcia środowiska sędziowskiego, a także wyjaśnienia kandydatki złożone w trakcie rozmowy z zespołem Krajowej Rady Sądownictwa przeprowadzonej w dniu 14 czerwca 2011 r. Dokonując oceny dojrzałości zawodowej Agnieszki T., Krajowa Rada Sądownictwa nie naruszyła granic swobodnego uznania. Poza tym, jak wynika z uzasadnienia zaskarżonej uchwały, ocena ta miała charakter jedynie uzupełniający i nie wpłynęła na stanowisko Rady w takim stopniu, jak wynik głosowania podczas Zgromadzenia Przedstawicieli Sędziów Okręgu Sądu Okręgowego w K.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Kompetencje Krajowej Rady Sądownictwa - konstytucyjnego organu stojącego na straży niezależności sądów i niezawisłości sędziów (art. 186 oraz art. 187 Konstytucji RP) - zostały określone w obecnie obowiązującej ustawie z dnia 12 maja 2011 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa (Dz.U. Nr 126, poz. 714; dalej jako „ustawa o KRS”). Zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 1 tej ustawy do kompetencji Rady należy między innymi rozpatrywanie i ocena kandydatów do pełnienia urzędu na stanowiskach sędziowskich w sądach powszechnych (por. art. 2 ust. 1 pkt 2 poprzednio obowiązującej ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa - Dz.U. z 2010 r. Nr 11, poz. 67 ze zm.; dalej jako: „poprzednia ustawa o KRS”). W świetle art. 44 ust. 1 ustawy o KRS (por. art. 13 ust. 2 poprzedniej ustawy o KRS) kognicja Sądu Naj-

wyższego do oceny uchwał Krajowej Rady Sądownictwa obejmuje badanie, czy uchwała nie pozostaje w sprzeczności z prawem. Sąd Najwyższy nie jest właściwy dla dokonania wyboru najlepszego kandydata z spośród osób starających się o stanowisko sędziego. Taka kompetencja jest domeną Krajowej Rady Sądownictwa, natomiast weryfikacja rozstrzygnięć Rady przez Sąd Najwyższy polega zasadniczo na kontroli zachowania przewidzianej procedury (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 15 lipca 2009 r., III KRS 7/09 i III KRS 11/09, niepublikowane, oraz z dnia 20 października 2009 r., III KRS 13/09, Zeszyty Naukowe Sądownictwa Administracyjnego 2011 nr 11, poz. 93). W konsekwencji określonego ukształtowania kognicji Sądu Najwyższego w zakresie kontroli postępowania dotyczącego przedstawienia Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej wniosku o powołanie sędziego, kontrola sądowa obejmuje w szczególności badanie, czy w danym postępowaniu zachowane zostały właściwe kryteria oceny zgłaszających się kandydatów oraz czy przeprowadzono wymagane czynności organów sądowych. Analiza tego, czy uchwała nie pozostaje w sprzeczności z prawem, dotyczy w szczególności przestrzegania przez Radę ustawowych warunków powoływania na stanowisko sędziego, określonych w ustawie z dnia 27 lipca 2001 r. - Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz.U. Nr 98, poz. 1070 ze zm.; dalej jako: „usp”) oraz reguł proceduralnych obowiązujących w postępowaniu przed tym organem, określonych zwłaszcza w rozdziale 3 ustawy o KRS, w szczególności zaś w art. 33, art. 42 oraz w art. 44 powołanej ustawy.

Rozpatrując zarzut odwołania dotyczący art. 30 Konstytucji RP należy w pierwszym rzędzie stwierdzić, że odwołująca się nie zarzuciła naruszenia jakiegokolwiek z przepisów prawa dotyczących ustrojowej pozycji (właściwości) Krajowej Rady Sądownictwa oraz trybu w jakim rozpatruje ona sprawy do niej należące. Poza zakresem zaskarżenia pozostają w szczególności zastosowane w sprawie przepisy dotyczące trybu postępowania w zakresie rozpatrywania kandydatur na wolne stanowiska sędziowskie. Osoba, która na swój wniosek poddaje się procedurze mającej na celu wybór kandydatów na wolne stanowisko sędziowskie, nie może kwestionować właściwości Krajowej Rady Sądownictwa do badania i oceny stopnia dojrzałości zawodowej kandydatki aspirującej na urząd sędziego, w tym dokonywania oceny w relacji do innych kandydatów porównawczej.

Uzasadnienie zaskarżonej uchwały pozwala na kontrolę postępowania Krajowej Rady Sądownictwa pod kątem dochowania przez nią wymagania wszechstronnego rozważenia wszystkich okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy. Po-

dejmując uchwałę Krajowa Rada Sądownictwa - jak to wynika z uzasadnienia za-
skarżonej uchwały - wypowiedziała się co do kandydatury Agnieszki T. - po uwzględ-
nieniu wypowiedzi i ocen wyrażonych przez wszystkie osoby i organy zaangażowane
w procedurze kwalifikacyjnej kandydata na stanowisko sędziego Sądu Rejonowego
w K. KRS uwzględniła również wyniki rozmowy z odwołującą się przeprowadzonej w
trakcie procedury kwalifikacyjnej przez zespół członków Krajowej Rady Sądownictwa.
W takim sposobie wyrażenia przez Krajową Radę Sądownictwa należącej do niej
kompetencji nie ma niczego niewłaściwego. Krajowa Rada Sądownictwa podjęła za-
skarżoną uchwałę po wszechstronnym rozważeniu wszystkich okoliczności sprawy,
co znajduje odzwierciedlenie w treści jej uzasadnienia. Trzeba mieć na uwadze to, że
o trzy wolne stanowiska sędziowskie w Sądzie Rejonowym w K. ubiegało się 43 kan-
dydatów. Konfrontując kandydaturę odwołującej się z pozostałymi kandydaturami
Krajowa Rada Sądownictwa wzięła pod uwagę doświadczenie zawodowe odwołują-
cej się, wnioski płynące z opinii sędziów oceniających pracę odwołującej się i służ-
bowych na temat jej pracy odwołującej, uzyskane przez nią oceny ze studiów i z eg-
zaminu sędziowskiego, stopień udzielonego jej poparcia środowiska sędziowskiego,
a także wyjaśnienia kandydatki złożone w trakcie rozmowy z zespołem Krajowej
Rady Sądownictwa przeprowadzonej w dniu 14 czerwca 2011 r. Dokonując oceny
dojrzałości zawodowej Agnieszki T., Krajowa Rada Sądownictwa nie naruszyła gra-
nic swobodnego uznania. Oceny tej Krajowa Rada Sądownictwa dokonała w kon-
frontacji z oceną innych kontrkandydat, nie pomijając przy tym żadnych okoliczno-
ści wynikających z toku postępowania kwalifikacyjnego w sprawie. Podkreślić trzeba,
że w rozstrzygnięciu Krajowej Rady Sądownictwa nie zawiera się negatywne okre-
ślenie kwalifikacji Agnieszki T. z punktu widzenia przymiotów osoby starającej się o
urząd sędziego. Istotą rozstrzygnięcia jest bowiem wybór innej osoby, jako kandy-
data lepszego, bez jednakże jakiegokolwiek dyskwalifikacji odwołującej się.

Mając powyższe na uwadze, stwierdzając, że odwołanie jest bezzasadne, Sąd
Najwyższy orzekł jak w sentencji.

=====